

Udskriftsdato: 14. december 2025

KEN nr 9379 af 15/02/2001 (Gældende)

**Ankestyrelsens principafgørelse U-6-01 om erhvervssygdom - anerkendelse
- nakkehvirvellidelse - skub og træk - tunge løft på nakke - skulderåget -
arbejdets særlige art - konkret sandsynlighedsvurdering - arbejdsskade**

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: J.nr.: 102662-00

Ankestyrelsens principafgørelse U-6-01 om erhvervssygdom - anerkendelse - nakkehvirvellidelse - skub og træk - tunge løft på nakke - skulderåget - arbejdets særlige art - konkret sandsynlighedsvurdering - arbejds-skade

Resume:

Ankestyrelsen har behandlet en sag om anerkendelse af en anmeldt nakkehvirvellidelse som erhvervssygdom efter reglerne i lovens § 10, stk. 1, nr. 2, 1. og 2. led, om anerkendelse af sygdomme uden for erhvervssygdomsfortegnelsens område.

I den konkrete sag var der tale om en 40-årig mand, som i en årrække havde været udsat for skub og træk af tunge paller svarende til 50 tons dagligt og desuden i en periode 2 dage om ugen løft af tunge sække på nakke-skulderåget svarende til knap 4 tons dagligt. Manden havde pådraget sig en diskusprolaps i nakken.

Sagen havde været forelagt for Erhvervssygdomsudvalget, som havde indstillet sagen til afvisning.

Ankestyrelsen fandt ikke, at lidelsen kunne anerkendes efter § 10, stk. 1, nr. 2, 1. led.

Begrundelsen herfor var, at der efter Ankestyrelsens vurdering ikke var lægevidenskabelig dokumentation for sammenhæng mellem udvikling af en diskusprolaps i nakken og de arbejdsmæssige påvirkninger, som manden havde været udsat for.

Ankestyrelsen fandt heller ikke, at lidelsen kunne anerkendes efter § 10, stk. 1, nr. 2, 2. led.

Begrundelsen herfor var, at de påvirkninger, som manden havde været udsat for, efter Ankestyrelsens vurdering ikke havde indebåret en sådan tilstrækkelig særlig påvirkning og belastning af nakken, at det efter en konkret sandsynlighedsvurdering kunne antages at medføre en særlig risiko for udvikling af en diskusprolaps i nakken. Desuden forelå der i den konkrete sag ikke en tilstrækkelig relevant tidsmæssig sammenhæng mellem de arbejdsmæssige påvirkninger og lidelsens opståen.

Ankestyrelsen fandt det således ikke godtgjort, at mandens diskusprolaps i nakken udelukkende eller i overvejende grad var forårsaget af arbejdets særlige art, jf. § 10, stk. 1, nr. 2, 2. led.

Love:

Lov om sikring mod følger af arbejdsskade - lovbekendtgørelse nr. 943 af 16. oktober 2000 - § 9, nr. 4 og § 10, stk. 1, nr. 2

Sagsfremstilling:

Sagen vedrørte anerkendelse af en diskusprolaps i nakken hos en nu 40-årig mand, der fra 1984-85 og igen fra 1988 havde været fuldtidsbeskæftiget som chauffør.

Mandens arbejde var bl.a. beskrevet i en arbejdsmedicinsk speciallægeerklæring fra 1998. Det fremgik heraf, at han som chauffør dagligt havde kørt 500-800 km.

Chaufførarbejdet indebar frem til symptomdebut i efteråret 1997 desuden pallelæsning ved hjælp af en håndtrukket palleløfter. Pallerne rummede i gennemsnit 800 kg. Om morgenen læssede manden lastbilen med 34 paller, og han trak i den forbindelse pallerne ca. 8 meter. Ved aflæsning af pallerne hos kunderne kunne han komme ud for at skulle trække pallerne 10-35 meter. Det var skønsmæssigt angivet, at manden

herved havde trukket og skubbet 50 tons dagligt. Da manden i efteråret 1997 begyndte at få smerter i nakke-skulderåget, blev der anskaffet en eldreven, selvkørende palleløfter.

Det fremgik endvidere, at chaufførarbejdet tidligere også havde indebåret en del manuel håndtering af op til 50 kg tunge sække med foderstofblandinger. Dette arbejde var imidlertid forsvundet inden for de seneste år. Det var ikke oplyst, på hvilken måde disse sække nærmere var håndteret manuelt.

I et spørgeskema fra Arbejdsskadestyrelsen besvaret i marts 1998 havde manden oplyst, at han i perioder fra 1984-97 dagligt havde løftet fodersække på nakken svarende til i alt 100 kg.

Mandens forbund havde derimod i maj 1999 oplyst, at manden fra 1984 havde kørt vareture 2 dage om ugen, hvor han pr. dag havde løftet ca. 75 sække, der vejede 50 kg, på nakke-skulderåget, svarende til 3.750 kg. De manuelle løft skyldtes, at der ikke kunne anvendes løftevogn hos landmændene grundet pladsmangel. Denne funktion havde manden i første omgang haft frem til 1989. Efter 8 års pause havde han herefter genoptaget den nævnte funktion. Løftemængden var dog aftaget noget gennem årene.

Mandens arbejdsgiver havde i juli 1999 tilsluttet sig forbundets beskrivelse af omfanget af løft af sække på nakke-skulderåget.

Om mandens helbredsforhold fremgik det af sagens lægelige oplysninger, at han omkring efteråret 1997 fik smerter i nakken og i nakke-skulderåget. Ved MR-skanning i januar 1998 fik han konstateret en moderat stor højresidig prolaps i nakken svarende til niveau C5/C6 med let højresidig medullær påvirkning og klar påvirkning af højre C6 rod.

I den arbejdsmedicinske speciallægeerklæring fra 1998 var det vurderet, at manden havde haft et arbejde med en helt ekstrem trækbelastning på sine overekstremiteter, og at det derfor fandtes sandsynligt, at den arbejdsmæssige belastning i hvert fald havde været medvirkende årsag til udvikling af nakkelidelsen.

Arbejdsskadestyrelsen forelagde sagen for Erhvervssygdomsudvalget i februar 2000. Udvalget indstillede sagen til afvisning.

Arbejdsskadestyrelsen fandt, at der ikke var tale om en lidelse, som var omfattet af loven.

Ved afgørelsen lagde Arbejdsskadestyrelsen vægt på, at lidelsen ikke var optaget på fortegnelsen over erhvervssygdomme.

Arbejdsskadestyrelsen lagde endvidere vægt på indstillingen fra Erhvervssygdomsudvalget.

Ved sin vurdering lagde udvalget vægt på, at manden i en periode i rimelig sammenhæng siden 1989

havde haft arbejde som chauffør, hvorunder han i starten af perioden 2 gange pr. uge havde løft af sække á 50 kg på nakke-skulderåget med en samlet løftemængde på op til 3.750 kg pr. dag. I løbet af perioden var den daglige løftemængde aftaget betydeligt. På baggrund af udvalgets hidtidige praksis blev det vurderet, at der ikke i tilstrækkeligt omfang havde været tale om løft af tunge byrder på nakke-skulderåget med direkte belastning på nakkehvirvlerne, idet der normalt blev krævet 8-10 års arbejde med daglige løft af 8-10 tons, hvoraf en stor del skulle have været båret på nakke-skulderåget.

Vedrørende den daglige belastning i form af træk og skub af 50 tons ved hjælp af palleløfter lagde udvalget vægt på, at der for tiden ikke var lægevidenskabelig dokumentation for en sammenhæng mellem træk og skub og udvikling af nakkelidelser. Samlet fandt udvalget det således ikke overvejende sandsynligt, at arbejdet var årsag til mandens nakkelidelse.

Mandens forbund havde til Ankestyrelsen i en supplerende klage bl.a. oplyst, at manden i ca. 6 måneder i 1986 havde arbejdet som chauffør for en anden virksomhed, hvor arbejdet også havde indebåret løft af sække på nakke-skulderåget.

Afgørelse:

Ankestyrelsen fandt ikke, at den anmeldte lidelse kunne anerkendes som erhvervssygdom efter lovens § 9, nr. 4, jf. § 10, stk. 1, nr. 1, sammenholdt med Arbejdsskadestyrelsens bekendtgørelse om fortegnelse over erhvervssygdomme, og § 10, stk. 1, nr. 2, 1. og 2. led.

Begrundelsen for afgørelsen var, at den lidelse, der var konstateret hos manden (diskusprolaps i nakken), ikke var optaget i fortegnelsen over erhvervssygdomme.

Begrundelsen for afgørelsen var endvidere, at der efter Ankestyrelsens vurdering ikke var lægevidenskabelig dokumentation for sammenhæng mellem mandens type lidelse (diskusprolaps i nakken) og de arbejdsmæssige påvirkninger, som han havde været udsat for. Lidelsen kunne derfor ikke anerkendes efter § 10, stk. 1, nr. 2, 1. led.

Begrundelsen for afgørelsen var endelig, at mandens arbejde som chauffør fra 1984-85 og igen fra 1988 og frem til symptomdebut i efteråret 1997, hvor han - udover at køre 500-800 km dagligt - skubbede og trak tunge paller med en håndtrukken palleløfter svarende til 50 tons dagligt og i en periode 2 dage om ugen løftede tunge sække på nakke-skulderåget svarende til 3.750 kg pr. dag, efter Ankestyrelsens vurdering ikke havde indebåret en sådan tilstrækkelig særlig påvirkning og belastning af nakken, at det kunne antages at medføre en særlig risiko for udvikling af en diskusprolaps i nakken.

Ankestyrelsen lagde herved vægt på, at arbejdet med at skubbe og trække tunge paller ved hjælp af en håndtrukken palleløfter ikke havde indebåret en mekanisk påvirkning akut af nakken. Derimod havde løftene af 50 kg tunge sække indebåret en mekanisk påvirkning af nakken, da disse var båret på nakke-skulderåget. Ankestyrelsen vurderede imidlertid, at denne påvirkning, som havde svaret til en samlet løftemængde på knap 4 tons dagligt to dage om ugen frem til midten af 1990'erne, hvorefter løftemængden var aftaget betydeligt og på et tidspunkt helt var ophørt, ikke havde været tilstrækkelig til at udgøre en særlig risiko.

Ankestyrelsen lagde endvidere vægt på, at efter den nuværende lægefaglige viden kan voldsomme mekaniske påvirkninger akut af nakken medføre diskusprolaps, og iøvrigt er årsagerne til diskusprolaps relativt ukendte.

Hertil kom, at der ikke var en helt relevant tidsmæssig sammenhæng mellem udsættelsen for tunge løft på nakke-skulderåget og tidspunktet for nakkehvirvellidelsens opståen, idet mandens nakkesmerter startede i efteråret 1997, hvor enten løftemængden var reduceret betydeligt i forhold til tidligere eller helt var ophørt.

Endelig lagde Ankestyrelsen vægt på indstillingen fra Erhvervssygdomsudvalget.

Ankestyrelsen fandt det derfor ikke godtgjort, at mandens diskusprolaps i nakken udelukkende eller i overvejende grad var forårsaget af arbejdets særlige art, og lidelsen kunne således heller ikke anerkendes efter § 10, stk. 1, nr. 2, 2. led.

Ankestyrelsen var opmærksom på, at det i den arbejdsmedicinske speciallægeerklæring fra 1998 var vurderet, at manden havde haft et arbejde med en helt ekstrem trækbelastning på overekstremiteterne, og at det derfor fandtes sandsynligt, at den arbejdsmæssige belastning i hvert fald havde været medvirkende årsag til udvikling af mandens nakkelidelse.

Ankestyrelsen var af ovennævnte grunde ikke enig heri. Det blev bemærket, at Ankestyrelsen ikke er bundet af vurderinger fra speciallæger, og at Ankestyrelsen efter loven foretager en selvstændig bedømmelse i hver enkelt sag.

Ankestyrelsen tiltrådte således med denne begrundelse Arbejdsskadestyrelsens afgørelse.